

Den perfekta kursen – ur studenternas synvinkel

Bakgrund

På sjöfartsprogrammen är vi bra på att ta till vara på studenternas synpunkter och anpassa kurser efter vad som kommer fram under kursnämndsmötena. En hel del av det som kommer upp under kursnämndsmötena rör dock inte bara den specifika kursen, utan gäller även kurser generellt.

För att sådan generell kunskap ska spridas till hela lärarkollektivet har detta dokument tagits fram, där vi under olika rubriker sammanfattar vad studenterna efterfrågar av en bra kurs.

Arbetsgången har varit som följer: Först sammanställdes återkommande kommentarer ur protokollen från kursnämndsmöten från läsåren 2012/2013 och 2013/2014 av programledningarna. Sjösektionens utbildningsutskott fick sedan ta del av sammanställningen och komma med sina synpunkter och tillägg. Därefter har programledningen sammanställt detta dokument.

Tanken med dokumentet är inte att alla kurser ska uppfylla alla studenternas önskemål, men vi hoppas att det kan användas för att hämta inspiration för hur man kan göra sin kurs ännu lite bättre ur studenternas synvinkel, och underlätta för dem i deras lärande.

Kommunikation måste förstås gå åt två håll. Med detta dokument vet lärarna lite mer om vad studenterna efterfrågar, men studenterna upplever också att de inte riktigt vet vad lärarna efterfrågar från dem. För att göra detta något mer klart för studenterna, har ett motsvarande dokument kallat *Den perfekta studenten* tagits fram under sommaren 2014 med hjälp ett antal frivilliga lärare. *Den perfekta studenten* kommer att delges så väl nya som gamla studenter under studiestarten hösten 2014.

Introduktion

Under den här rubriken listas sådant som är bra att ta upp vid den första föreläsningen eller motsvarande, så att studenterna direkt får en tydlig bild av kursen.

- Presentera kursens plats i programmet på den första föreläsningen. Det som bör tas upp är vilka kunskaper studenterna får med sig, och i vilka framtida kurser samt när i arbetslivet de har nytta av de kunskaperna. Rådfråga gärna programansvarig om du är osäker. Processbeskrivningarna i programbeskrivningen kan vara till god hjälp.
- Berätta början av kursen om föregående års kursutvärdering och eventuella förändringar som har gjorts baserat på den. Glöm inte att bekanta dig med klassrepresentanterna!
- Ägna en stund av den första föreläsningen åt att repetera nyckelkunskaper från tidigare kurser som behövs för att tillgodogöra sig kursen. Berätta gärna vad studenterna själva kan repetera.
- Se till att kurs-PM är helt färdigt i samband med kursstart, och att alla inlämningsdatum och liknande finns med från början.
- Presentera inlämningsuppgifter och andra obligatoriska moment så tidigt som möjligt i kursen, så att studenterna kan planera sin tid.

Administration

I de statistiska uppföljningar vi gör av kursutvärderingarna ser vi ett starkt samband mellan hur administrationen av en kurs har fungerat och det sammanlagda omdöme kursen får. Att lägga tid på att få administrationen att fungera bättre lönar sig alltså i dubbel bemärkelse – studenterna blir nöjdare och kursen får ett bättre omdöme.

- Studenterna vill gärna kunna komma förberedda till föreläsningarna. Ladda därför upp powerpointpresentationer och övrigt material i god tid innan föreläsningarna. Om möjligt, ladda upp presentationer både i PPT-format (för flexibel utskrift) och i PDF-format (för anteckningar på surfplatta).
- Se till att ha ett enhetligt utseende på powerpointpresentationer genom hela kursen. Lägg också ner tid på att göra ett genomarbetat kurs-PM. Dessa två saker ger studenterna ett mer seriöst intryck av kursen, och säkerställer att man inte missar någon information i kurs-PM.
- Försök att hitta en balans i hur mycket information som tas med på Powerpointpresentationer. De ska fungera i undervisningssalen, samtidigt som de helst ska ge en idé om vad som avhandlades om man missat föreläsningen.
- Ha en konsekvent struktur och namngivning av dina filer i PingPong (dela filerna i olika mappar och döp t.ex. presentationen för föreläsning två till "F2 Föreläsningens ämne"), så att det blir lätt för studenterna att se vad filerna innehåller utan att behöva öppna dem.
- Tänk på att studenterna vill ha tillgång till presentationer även från gästföreläsare.
- Undvik att använda overheadapparat. De flesta salar, t.ex. i Svea, är inte anpassade för att man ska kunna läsa overhead på längre avstånd. Presentationer bör alltid ske med hjälp av Powerpoint, inte minst för att studenterna ska kunna ta del av materialet i efterhand. Att scanna in overheadbilder och omvandla dem till Powerpoint behöver inte ta så mycket tid i anspråk och höjer kvaliteten på undervisningen markant.

Gruppindelning

Studenterna uppskattar att arbeta tillsammans, och det finns vissa saker man som lärare kan göra för att göra samarbetet så givande som möjligt.

- Vid grupparbeten där man tillsammans ska genomföra ett projekt eller skriva en rapport bör grupperna inte vara större än 2-4 studenter för att underlätta samarbetet.
- I simulator- och labbkurser bör man ha så små grupper som praktiskt möjligt. Det är bra om man själv får välja grupp för att kunna anpassa sitt schema, men läraren får gärna tilldela olika roller inom grupperna så att man inte alltid får samma roll eller arbetar med samma personer.
- I kurser som samläses av olika program: Försök se till att studenter från de olika programmen blandas vid grupparbeten. Samarbete uppskattas, men kommer inte av sig självt.

Undervisning

Undervisningen är förstås den viktigaste delen av en kurs – om inte den är bra spelar det ingen roll hur bra tentan är eller hur gruppindelningen görs. Precis som för administration så finns det ett starkt samband mellan hur studenterna bedömer undervisningen och det sammanfattande betyg de ger kursen i kursutvärderingen.

- Eftersom att undervisningen alltid ska bygga på kursens lärandemål, är det en bra idé att bryta ner dem i föreläsningmål som presenteras i början av varje föreläsning. Det gör det tydligare för studenterna vad det är som är målet med varje föreläsning.
- Försök att inkludera instuderingsfrågor i undervisningen. Att presentera några frågor i slutet av en föreläsning och gå igenom dem i början av nästa är en bra modell som underlättar för studenterna att komma igång med studierna, och är ofta väldigt uppskattat.
- Var så väl förberedd som möjligt när du föreläser. Engagerade, kunniga föreläsare som pratar fritt får med sig studenterna på ett helt annat sätt. Använd Powerpoint som ett pedagogiskt stöd, snarare än som manuskript för högläsning.
- Lärare som integrerar studenterna i föreläsningarna och får dem att tänka aktivt istället för att bara iakttas uppskattas av studenterna. Se dock till att styra diskussionen, och hänvisa längre frågor som inte är relevanta i sammanhanget till rasterna.
- Undvik att peka ut enskilda studenter under diskussionerna, speciellt om du bara pekar ut de du råkar kunna namnet på.
- Använd gärna clickers/mentometerknappar för att hålla studenterna aktiva och få återkoppling på vad studenterna har tagit till sig och inte. Clickers är också väldigt bra att använda för att mäta förkunskaperna hos studenterna vid första föreläsningen.
- Ett uppskattat sätt att lägga upp undervisningen på, men som används ganska sällan på sjöfartsprogrammen, är modellen förberedelse-undervisning-diskussion. Man kan till exempel dela in en kurs i olika teman där studenterna ska läsa några artiklar eller kapitel inför en föreläsning, som sedan följs av ett seminarium där några specifika frågeställningar diskuteras.

- En del studenter tycker att det är jobbigt att ställa frågor muntligt i helklass. Ett enkelt sätt att lösa det problemet är att ha en frågelåda av något slag. Antingen digitalt i PingPong, eller i fysisk form någonstans i föreläsningssalen. Frågorna kan sedan tas upp i början av nästa föreläsning. Det gör det också möjligt för lärare att kolla upp svar på frågor man är osäker på.

Litteratur

Litteraturen är inte alltid det viktigaste i en kurs, men när den är omsorgsfullt utvald och sätts i ett sammanhang märker studenterna detta och blir sporrade att ta reda på mer. Utöver att den ska vara relevant och tydlig tycker studenterna att följande punkter är viktiga:

- Det är mycket uppskattat bland studenterna när det finns tydliga läsanvisningar med sid- eller kapitelreferenser kopplade till varje föreläsning. Läsanvisningarna bör finnas med i kurs-PM.
- Böcker är ofta dyrt, och för obligatorisk litteratur finns en rekommendation från kåren om att den inte bör kosta mer än 100 kronor per 1,5 högskolepoäng. Det finns dock studenter som är beredda att lägga mer pengar på litteraturen. Rekommendera gärna referenslitteratur till studenter som vill fördjupa sig och skapa sitt eget referensbibliotek inför framtiden.
- Det är en fördel om kompendier och annat material finnas tillgängligt i digital form på Ping-Pong – detsamma gäller kurslitteratur. Många studenter använder hellre surfplattor och bärbara datorer när de läser kursmaterialet, bland annat för att det sparar papper, tar mindre plats och är sökbart. Digitalt material har också fördelen att det kan skrivas ut av de som ändå vill ha det i pappersform.

Examination

Examinationen av en kurs, om det så är i form av salstentamen, ett seminarium eller ett simulatorpass, är för många studenter målet med kursen. Det absolut viktigaste är att den upplevs som rättvis, och att den har en tydlig koppling till lärandemålen.

- Om studenterna får välja mellan att ha en salstentamen eller kontinuerlig examination i form av t.ex. simulatorpass och ticking väljer de oftast det senare. Kontinuerlig examination minskar bördan i tentaveckan och säkerställer att alla hänger med ordentligt i kursen.
- Rättvisa är det viktigaste ledordet vid examination. Alla studenter ska ges exakt samma förutsättningar. Det ska inte finnas något sätt att åka snålskjuts på andra eller smita runt t.ex. ticking. Håll hårt på inlämningstider! Om en inlämningsuppgift lämnas in för sent bör den inte kunna få ett högre betyg än 3, om inte studenten gör en ny, motsvarande uppgift med samma tidsramar.
- Alla inlämningar i kurser bör ske genom Ping-Pong istället för via mail. På så vis kan studenterna vara säkra på att inlämningen kommer fram, och det blir enkelt för studenterna att hitta tillbaka till den.
- Ticking kan av en del studenter uppfattas som något ganska jobbigt i början, men efter några lektioner brukar det bli ett uppskattat inslag som hjälper inlämningen mycket. Det viktigaste att tänka på som lärare är att försöka skapa en atmosfär där det känns okej att göra fel.